

Um góðskuna á okkara fiski

Føroya Ráfiskakeyparafelag og Føroya Fiskasøla samankallaðu Reiðarafelagið, Skipara- og Navigatørfelagið, Føroya Fiskimannafelag, Meginfelag Útróðrarmanna, Vrakarastovnin, Føroya Landstýri og Heilsufroðisligu starvstovuna til fundar tann 20.10.82 um góðskutrupulleikarnar og hvat, ið gerast kundi, fyri at betra um góðskuna, serliga var tosað um uppsan.

Á tí fundinum varð viðtikið, at ein limur úr hvørjum felagið, skuldi møta aftur til fundar tann 25.10.82 til at viðgera málið, og forði hetta fleiri fundar við sær, tann seinasta tann 8.12.82.

Bólkurin samdið um at arbeiða við fylgjandi málum:

1. Blóðging
2. Manningartal umborð
3. Løggilding av skipum
4. Kassar umborð
5. Reglugerð fyri góðskumetatar og ójvna góðsking
6. Styring á virkinum
7. Loyaltitetur ímillum virkni

1. Blóðging

Tað er alturáðandi at fiskurin verður blóðgaður beinvegin hann kemur á dekki, og skal hann blóðgast í rennandi vatn. Aftaná at hann er utblóddur verður hann krúvdur og aftur koyrdur í vatn (vaskimaskinu).

Towtíðin skal maximalt vera 4 tímar.

2. Manningartal umborð

At tað altíð skuldi vera tann neyðuga manning umborð, til at haggreiða fiskin, sum hann eigur at verða haggreiddur, legði bólkurin stóran dent á.

3. Løggilding av skipum

Stort sæð eru tær einastu skip ið eru góðkend, tær ið fáa trolloyvi á landleiðini. Óll

skipini ið okkara fiskiflota eru tíværri ikki bygd soleiðis, at tær eru líka vælegnaði til tað fiskari ið tær driva. Tá ið tosað bleiv um, at gera eina læggilding fyri t.d. skip á ís-fiskaveiðu, var tað tí, at tað kom klárt fram, at dekkini á nokrum skipum vóru so illa innrættaði, at tað als ikki kundi lata seg gera, at haggreiða fiskin, sum ein nú einaferð eigur at gera.

Oiva skulu serliga reglur gerast fyri smábátar. Heilsufroðisliga Starvstovan hevur ofta umhugað omanfyri standandi læggilding men hevur enn ikki haft møguleikar til tess.

4. Kassar umborð

Tað vildi avgjørt verið ein fyrimunur, um øll skip høvdu kassar umborð istaðin fyri hyllar, bæði tí at tað er lættari at landa kassar, betur fyri fiskin, hann skal ikki skræðast úr isinum, lættari at fylgja við, at t.d. ungur og gamal fiskur ikki verður blandaður saman (datamerking), og fiskurin verður væl betur goymdur á land, ið kassum. Samanumtikið kann sigast, at fiskurin fer í kassarar tá ið hann verður isaður umborð, og hann verður ikki tikin úr aftur kassinum fyrr enn hann verður framleiddur.

Tað bleiv tó gjørt heilt greitt, at tað vildi verið heilt ómøguligt, at kravt av øllum núverandi skipum, at tær skuldu hava kassar umborð, istaðin fyri hyllar, tí tað vildi verið alt ov trupult at arbeiða við kassum umborð á skipum ið eru bygd til hyllar, umframt tað, at lastin við kassum, verður at taka nógv minni av fiski. Tað vildi verið ein fyrimunur at 70 liturs kassar istaðin fyri teirnuverandi 90 liturs, tí at 70 liturs kassarar eru nógv lættari at handfara, samstundis sumt

Framhald á síðu 16

Nýggjur brenni- ovnur frá Jøtul

Tað vakti ans, tá ovnaverksmiðjan Jøtul herfyri kom á marknaðin við einum nýggjum modeli av brenniovninum, tí tað er meira at kalla sjáldsamt, at nýggir brenniovnar koma fram. Jøtul er størsti brenniovnafra-
leiðari í Norðurlondum við heimsins mest framkomna stoypivirki, og verk-
smiðjan hevur framleitt tilíkar ovnar í heili 129 ár. Jøtul hevur nýtt ímillum fyra og fimm milliónir norskar krónur til at kanna og fyrireika fram-
leiðsluna av nýggja ovn-
inum, og harafturat hevur ein arbeiðsbólkur arbeitt við ætlanini í heili trý ár. Menn høvdu tí longu frammanundan sett sær stórar vónir til tann nýggja brenniovnin, og tær hildu.

Hendan hitaða luftin verður blandað saman við roykgassinum úr niðara kamarinum. Blandingin »forbrennur« undir høgum temperaturi og verður harvið til nyttugan hita.

Sigast um aðrar brenniovnar.

»Turbo-ovnurin« gevur frá tveimum til átta kw. Tað svarar til hitan frá tveimum upp til átta el-radiatorum upp á 1000 watt pr. tíma. Ovnurin hitar rúm uppá 120–200 m³, fyri ein part sjálvandi treytað av, hvussu væl rúmini eru blávaði.

Nýskapan

»Turbo-skipanin« er ógvuliga einföld og sera lott hjá brúkarunum at geran nýtslu av. Men tað tók drúga tíð og ein hóp av royndum, áðrenn menn funnu tað røttu loysnina. Men tolin trivst. Úrslitið verður sagt at vera tann fyrsta veruliga nýskapanin, síðan menn fóru undir at framleiða brenniovnar fyri fleiri hundrad árum síðan.

Meiri hita við minni brenni

Royndir við nýggja ovnum hjá Jøtul hava vist, at hann hevur eitt nýtslustig upp á umleið 80% í meðal, meðan meðal-nýtslustigið hjá øðrum brenniovninum liggur ímillum 35 og 40%. Hetta vil við øðrum orðum siga, at Jøtul-ovnum nýtist bert helmingin av tí nøgd av brenni, sum hinir ovnarnir hava brúk fyri. Og tað hevur eisini týdning, at nýtslustigið hjá Jøtul-ovnum er tað sama, líka mikið hvussu tygum »fýra«. Tað kann ikki

seg har. Stutt sagt ein reinligur brenniovnur.

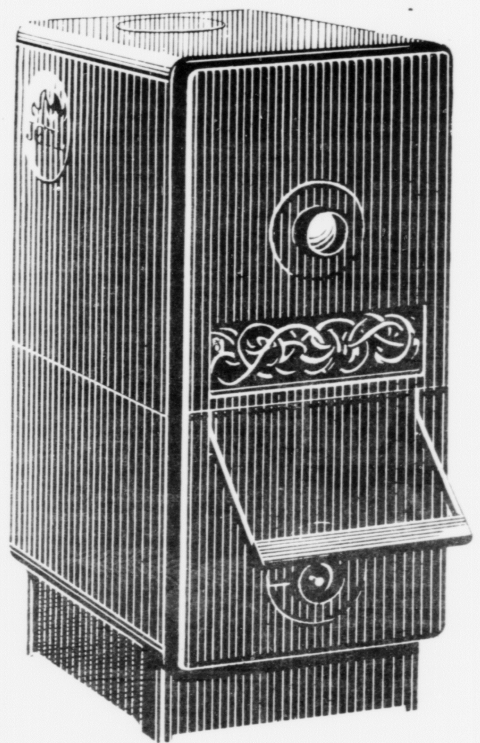
Eins og hinir brenniovnarnir hjá Jøtul er »Turbo 201« eisini gjordur úr stoypijarni. Hetta gevur at kalla eina óavmarkaða livitíð. Eisini er dentur lagdur á útsjóndina. Sera snøggur á at lita. Ovnurin er bert 82 cm høgur, 34,5 cm breiður og 52 cm djúpur. Og skulu tygum kynda við viði, kunnu sprekini verða heilt upp í 38 cm. long.

Prísurin

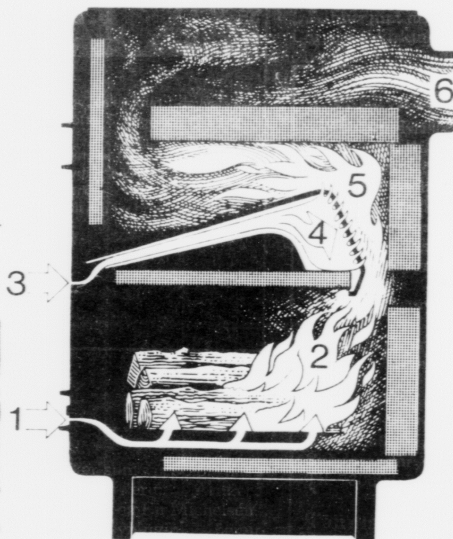
Í Føroyum er tað Svend Krosstein í Havn, sum umboðar Jøtul, og haðani kunnu tygum fáa »Turbo 201«. Ovnurin kostar kr. 8.815,—. Hetta er kanska ikki so bilt, men nýta tygum ovnin rætt, koma tygum at hava gleði av honum, og tygum kunnu eisini spara nógvan pening. Serliga um tygum kanska nýta el-hita frammanundan.

Sparin og reinligur

»Turbo-skipanin« er eitt gott spartiltak, og tað hevur týdning í hesum døgum. Sagt verður, at heili 99,7% av hitanum frá forbrenningini verða nýtt. Eingin svartur roykur kemur úr skorsteininum, og heldur einki söt setur

Jøtul Turbo 201 — sterkur og snøggur

Soleiðis virkar »turbo«-skipanin: 1. Primær luft. 2. Primær forbrenning (træið verður til trækol). 3. Sekundær luft. 4. Hitavekslari. 5. Sekundær forbrenning av roykgassi og tjøru. 6. Tann reini roykurin fer úr ovninum. Legg til merkis, at bæði brennikomurini eru bjálvað við eldfestum tilfari.

Tit ringja
— vit skriva

Ringið telefon

11820

